

STALO SE...

XVII. setkání historiků a příznivců orální historie na hradě Sovinci: Nové přístupy v orální historii

Lenka Krátká

Již sedmnáct let nabízí měsíc červen kromě mnoha jiných lákadel – pro mnohé především konec školního roku – zajímavou příležitost setkání pro každého, kdo má rád orální historii. Letošní rok v tomto ohledu nebyl výjimkou. XVII. setkání historiků, historiček a příznivců orální historie na hradě Sovinci ve dnech 7. až 9. června 2018 bylo příjemným vytržením z každodenního shonu, a ještě příjemnějším pracovním a diskusním setkáním nad tematicky rozrůzněnými projekty, jež však měly jednoho společného jmenovatele, a tím je orální historie.

Průřezovým tématem tohoto workshopu se staly „nové přístupy v orální historii“ reflektované (nejen) na příkladu longitudinálního výzkumu studentské generace roku 1989. Hlavní řešitelé a členové i členky projektového týmu v rámci pracovních bloků prezentovali specifika tohoto výzkumu, ale zapojili se také jako moderátoři či diskutanti jednotlivých tematických sekcí. Ty byly věnovány například problémům sdílené autority, orálněhistorickému výzkumu v rodinném prostředí či výzkumu školství a pedagogiky prostřednictvím orální historie. Mezi témata se dostala i každodennost, nejrůznější hudební žánry (folk, hardrock, punk) či fanziny. Velké množství příspěvků bylo věnováno metodologickým otázkám, reflektována byla regionální témata.

Svého druhu překvapením byl pro všechny zúčastněné moment, kdy se k diskusím připojil jeden z narátorů: pozvání mezi badatele a badatelky přijal Milan Štainer, jenž poskytl rozhovor pro projekt „Sto studentských revolucí“ před dvaceti lety a opětovně v březnu 2017 v rámci návazného projektu *Studentská generace roku 1989 v časosběrné perspektivě. Životopisná interview po dvaceti letech* (GA ČR 14167S). V auditoriu byl navíc i Dr. Pavel Urbášek, který realizoval první rozhovor s Milanem Štainerem v srpnu 1997, a profesor Miroslav Vaněk, jenž roli tazatele po dvaceti letech převzal. Diskuse o průběhu nahrávání, osobní reflexe tazatelů i narátora, úvahy nad metodologií orální historie, longitudinálních výzkumů obecně, ale i hlubšími otázkami smyslu bádání v historii se staly velmi obohacující součástí celého letošního setkání.

Vzhledem k aktuálnosti tématu byla v rámci některých příspěvků reflektována také problematika GDPR, tedy Obecného nařízení o ochraně osobních údajů Evropského parlamentu a Rady, které od 25. května 2018 nahradilo zákon č. 101/200 Sb., o ochraně osobních údajů. Těžko si lze představit „osobnější“ údaj, než otevřené vyprávění v rámci orálněhistorického rozhovoru, takže zájem o dané téma byl pochopitelný. Stejně jako v jiných případech, i v souvislosti s GDPR Česká asociace orální historie podnikla včas potřebné kroky, takže její zástupci a zástupkyně mohli v rámci pracovních diskusí zodpovědět dotazy, nabídnout řešení případných problémů a poskytnout vzor aktualizovaného dokumentu informovaného souhlasu.

I v letošním roce si setkání příznivců a přízniců orální historie na hradě Sovinci našlo své zájemce z řad zahraničních hostů, již tradičně ze Slovenska, které je nám svou historií samozřejmě velmi blízké, ale například také z Univerzity de Luxembourg. Nezbyvá než se těšit na setkání příští, osmnácté, kdy sovinecký workshop dosáhne pomyslné dospělosti.

Momentka z úvodního panelu v pátek odpoledne, prezentují Jiří Zounek (Ústavu pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity) a Michal Šimáně (Mendelova univerzita v Brně)

Foto: archiv autorky

Sobotní blok se odehrával na parkánu hradu; v záběru diskutant dopoledního bloku Přemysl Houda (Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy), v pozadí u stolu Miroslav Vaněk, Pavel Urbášek, Pavel Mücke.

Foto: archiv autorky